

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 11 czerwca 2008 r.

Druk nr 169

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Tomasza Misiaka.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Łukasz Abgarowicz	(-) Jan Olech
(-) Piotr Głowski	(-) Krzysztof Piesiewicz
(-) Kazimierz Kleina	(-) Jadwiga Rotnicka
(-) Sławomir Kowalski	(-) Jan Rulewski
(-) Krzysztof Kwiatkowski	(-) Grażyna Sztark
(-) Tomasz Misiak	(-) Mariusz Witczak
(-) Ireneusz Niewiarowski	

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych

Art. 1.

W ustawie z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm.¹⁾) w art. 23:

1) w ust. 1 pkt 55 i 55a otrzymują brzmienie:

"55) niedokonanych wypłat (świadczeń), niepostawionych do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych albo innych niewypłaconych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i 6 oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy, oraz z tytułów określonych w art. 13 pkt 2 i 4-9 i art. 18; jeżeli z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony wynika, że termin dla realizacji należności, o których mowa w art.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 107, poz. 723, Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 104, poz. 711, Nr 183, poz. 1354, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378, Nr 211, poz. 1549 i Nr 225, poz. 1673.

12 ust. 1 i 6 oraz z tytułu zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy wyznaczony został w następnym okresie sprawozdawczym, wypłacone lub postawione do dyspozycji w tym terminie należności, będą kosztem uzyskania przychodów w miesiącu poprzedzającym ich wypłatę,

55a) nieopłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, z zastrzeżeniem pkt 37, określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887, z późn. zm.²⁾), w części finansowanej przez płatnika składek; pkt 55 zdanie drugie stosuje się odpowiednio,";

2) ust. 3d otrzymuje brzmienie:

"3d. Przepis ust. 1 pkt 55a oraz pkt 55 zdanie drugie stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 37, do składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych."

Art. 2.

W ustawie z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654, z późn. zm.³⁾) w art. 16:

1) w ust. 1 pkt 57 i 57a otrzymują brzmienie:

"57) niedokonanych wypłat (świadczeń), niepostawionych do dyspozycji pieniędzy lub wartości pieniężnych albo innych niewypłaconych należności z tytułów określonych w art. 12 ust. 1 i 6 oraz zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy, oraz z tytułów określonych w art. 13 pkt 2 i 4-9 i art. 18 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych

---

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2007 r. Nr 17, poz. 95, Nr 21, poz. 125, Nr 112, poz. 769, Nr 115, poz. 791, 792 i 793 i Nr 176, poz. 1243.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2000 r. Nr 60, poz. 700 i 703, Nr 86, poz. 958, Nr 103, poz. 1100, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1315 i 1324, z 2001 r. Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190 i Nr 125, poz. 1363, z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 93, poz. 820, Nr 141, poz. 1179, Nr 169, poz. 1384, Nr 199, poz. 1672, Nr 200, poz. 1684 i Nr 230, poz. 1922, z 2003 r. Nr 45, poz. 391, Nr 96, poz. 874, Nr 137, poz. 1302, Nr 180, poz. 1759, Nr 202, poz. 1957, Nr 217, poz. 2124 i Nr 223, poz. 2218, z 2004 r. Nr 6, poz. 39, Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 121, poz. 1262, Nr 123, poz. 1291, Nr 146, poz. 1546, Nr 171, poz. 1800, Nr 210, poz. 2135 i Nr 254, poz. 2533, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 57, poz. 491, Nr 78, poz. 684, Nr 143, poz. 1199, Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1419 i 1420, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 94, poz. 651, Nr 107, poz. 723, Nr 136, poz. 970, Nr 157, poz. 1119, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1589 i Nr 251, poz. 1847 oraz z 2007 r. Nr 165, poz. 1169, Nr 171, poz. 1208 i Nr 176, poz. 1238.

(Dz.U. z 2000 r. Nr 14, poz. 176, z późn. zm⁴⁾); jeżeli z przepisów prawa pracy, umowy lub innego stosunku prawnego łączącego strony wynika, że termin dla realizacji należności, o których mowa w art. 12 ust. 1 i 6 oraz z tytułu zasiłków pieniężnych z ubezpieczenia społecznego wypłacanych przez zakład pracy wyznaczony został w następnym okresie sprawozdawczym, wypłacone lub postawione do dyspozycji w tym terminie należności, będą kosztem uzyskania przychodów w miesiącu poprzedzającym ich wypłatę,

57a) nieopłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek, z zastrzeżeniem pkt 40, określonych w ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, w części finansowanej przez płatnika składek; pkt 57 zdanie drugie stosuje się odpowiednio,";

2) ust. 7d otrzymuje brzmienie:

"7d. Przepis ust. 1 pkt 57a oraz pkt 57 zdanie drugie stosuje się odpowiednio, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 40, do składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych."

Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2009 r.

---

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2000 r. Nr 22, poz. 270, Nr 60, poz. 703, Nr 70, poz. 816, Nr 104, poz. 1104, Nr 117, poz. 1228 i Nr 122, poz. 1324, z 2001 r. Nr 4, poz. 27, Nr 8, poz. 64, Nr 52, poz. 539, Nr 73, poz. 764, Nr 74, poz. 784, Nr 88, poz. 961, Nr 89, poz. 968, Nr 102, poz. 1117, Nr 106, poz. 1150, Nr 110, poz. 1190, Nr 125, poz. 1363 i 1370 i Nr 134, poz. 1509, z 2002 r. Nr 19, poz. 199, Nr 25, poz. 253, Nr 74, poz. 676, Nr 78, poz. 715, Nr 89, poz. 804, Nr 135, poz. 1146, Nr 141, poz. 1182, Nr 169, poz. 1384, Nr 181, poz. 1515, Nr 200, poz. 1679 i Nr 240, poz. 2058, z 2003 r. Nr 7, poz. 79, Nr 45, poz. 391, Nr 65, poz. 595, Nr 84, poz. 774, Nr 90, poz. 844, Nr 96, poz. 874, Nr 122, poz. 1143, Nr 135, poz. 1268, Nr 137, poz. 1302, Nr 166, poz. 1608, Nr 202, poz. 1956, Nr 222, poz. 2201, Nr 223, poz. 2217 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 29, poz. 257, Nr 54, poz. 535, Nr 93, poz. 894, Nr 99, poz. 1001, Nr 109, poz. 1163, Nr 116, poz. 1203, 1205 i 1207, Nr 120, poz. 1252, Nr 123, poz. 1291, Nr 162, poz. 1691, Nr 210, poz. 2135, Nr 263, poz. 2619 i Nr 281, poz. 2779 i 2781, z 2005 r. Nr 25, poz. 202, Nr 30, poz. 262, Nr 85, poz. 725, Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 102, poz. 852, Nr 143, poz. 1199 i 1202, Nr 155, poz. 1298, Nr 164, poz. 1365 i 1366, Nr 169, poz. 1418 i 1420, Nr 177, poz. 1468, Nr 179, poz. 1484, Nr 180, poz. 1495 i Nr 183, poz. 1538, z 2006 r. Nr 46, poz. 328, Nr 107, poz. 723, Nr 104, poz. 708, Nr 157, poz. 1119, Nr 104, poz. 711, Nr 183, poz. 1354, Nr 183, poz. 1353, Nr 217, poz. 1588, Nr 226, poz. 1657 i Nr 249, poz. 1824 oraz z 2007 r. Nr 35, poz. 219, Nr 99, poz. 658, Nr 115, poz. 791 i 793, Nr 176, poz. 1243, Nr 181, poz. 1288, Nr 191, poz. 1361 i 1367, Nr 192, poz. 1378, Nr 211, poz. 1549 i Nr 225, poz. 1673.

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu ustawy.

Do wynagrodzeń oraz składek ZUS stosowana jest tzw. metoda kasowa. Skutkiem tego kosztem uzyskania przychodów są dopiero wynagrodzenia (składki) zapłacone, w związku z czym ważny jest miesiąc, w którym faktycznie zostały poniesione wydatki z tego tytułu, a nie miesiąc wynikający z opracowanej listy płac. Celem nowelizacji jest umożliwienie stosowania tzw. metody memoriałowej przy rozliczaniu kosztów z tytułu wynagrodzeń i składek ZUS tym pracodawcom, którzy wypłacają wynagrodzenia regularnie, lecz w miesiącu następującym po miesiącu, którego wynagrodzenia dotyczą oraz opłacających terminowo składki ZUS. Proponowane rozwiązanie jednocześnie zdyscyplinuje podatników do regularnego i terminowego wypłacania wynagrodzeń oraz opłacania składek ZUS.

2. Przedstawienie stanu obecnego.

Od dnia 1 stycznia 2005 r. zarówno na gruncie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, jak i ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych wydatki z tytułu wynagrodzeń oraz składek ZUS zaliczane są do kosztów uzyskania przychodu wedle zasady kasowej, a nie memoriałowej. Nie zalicza się więc do kosztów uzyskania przychodów niewypłaconych, niedokonanych lub niepostawionych do dyspozycji wynagrodzeń oraz nieopłaconych do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych składek w części finansowanej przez płatnika. Kasowy sposób ujmowania kosztów uzyskiwania przychodów dotyczy także składek na Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym.

Racją dla obecnie obowiązującego rozwiązania (stosowanie metody kasowej) jest ograniczenie praktyki stosowanej przez pracodawców/przedsiębiorców polegającej na finansowaniu swoich potrzeb środkami finansowymi przeznaczonymi *de facto* na należne uprawnionym wynagrodzenia i uiszczenie związanych z tym składek na ZUS. Jest to więc *sui generis* sankcja dla tych podmiotów, którzy nie wypłacają bądź nieterminowo wypłacają należne wynagrodzenia i nie odprowadzają w terminie należnych składek ZUS. Przyjęcie modelu, że kosztem uzyskania przychodów są dopiero wynagrodzenia (składki) zapłacone, a w związku z czym ważny jest miesiąc, w którym faktycznie zostały poniesione wydatki z tego tytułu, a nie miesiąc w którym koszty te powstały jest to, że negatywnymi

konsekwencjami obowiązywania tego przepisu została objęta również ta część podatników, która wypłaca należne wynagrodzenie i pochodne od niego daniny publiczne w terminach określonych w przepisach odrębnych. Dlatego celem nowelizacji jest umożliwienie stosowania metody memoriałowej przez te podmioty, które terminowo wykonują swoje obowiązki.

4. Oczekiwane skutki społeczne, gospodarcze, finansowe i prawne.

Umożliwienie stosowania metody memoriałowej przy rozliczaniu kosztów z tytułu wynagrodzeń i składek ZUS tym podmiotom, które wypłacających wynagrodzenia regularnie, lecz z "przesunięciem" dopuszczanym przez przepisy odrębne, np. art. 85 § 2 kodeksu pracy, ma szczególne znaczenie dla rozwoju jednostek o charakterze usługowym, w których koszty z tytułu zatrudnienia mogą stanowić ok. 70 % kosztów ogółem.

Ponadto należałoby mieć na uwadze, że utrzymanie metody kasowej dla pewnej grupy kosztów przy zachowaniu metody memoriałowej dla przychodów ściśle z tymi kosztami związanych powoduje, w dochodzie do opodatkowania za dany rok, pewną niewspółmierność przychodów do kosztów dotyczących tych przychodów. W takiej sytuacji zostanie naruszona zawarta w art. 32 ust. 1 Konstytucji zasada równości wobec prawa. Podmioty wypłacające regularnie wynagrodzenia z "przesunięciem" na następny miesiąc nie będą więc, po wejściu w życie proponowanych rozwiązań potraktowani na równi z nierzetelnymi pracodawcami, którzy nie wypłacają wynagrodzeń lub wypłacają je nieterminowo. Należy podkreślić, że liczba nierzetelnych w tym zakresie pracodawców m.in. na skutek dynamicznych zmian na rynku pracy i utrzymującego się wzrostu gospodarczego znacznie spada.

Projektowana ustawa nie rodzi skutków w zakresie przychodów budżetowych.

5. Oświadczenie w sprawie zgodności przedłożonego projektu z prawem wspólnotowym.

Przedłożony projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.